

» Demokrasinin Önemi

Demokrasi: Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimidir. Kısacası halkın kendi kendisini yönetmesi ve kendisini yönetecek kişileri özgürce seçebilmesidir.

Demokrasinin vazgeçilmez temel esaslarından bazıları şunlardır:

- Milli egemenlik
- Hürriyet ve eşitlik
- Siyasi partiler

Demokratik devletlerin özellikleri

- Demokrasilerde insanlar düşündüklerini ifade etmekte ve inançlarının gereğini yerine getirmekte hürdürler.
- İnsanlar düşüncelerini başka insanlara ulaştırmak için bir araya gelip sivil toplum örgütü kurabilirler.
- Demokratik ilkeleri esas alan cumhuriyet yönetimi, farklı düşüncelere kendini geliştirme imkânı sunar.

Demokratikleşmeye Yönelik Atılan Adımlar

- Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı.
- Saltanat kaldırıldı.
- Cumhuriyet ilan edildi.
- Halifelik kaldırıldı.
- Çok partili siyasi hayata geçiş denemeleri yapıldı.

» Atatürk Dönemi'nde Çok Partili Yaşama Geçiş Çalışmaları

- Milli Mücadele'de amaç bağımsızlık olduğu için mecliste farklı fikirlerden gruplar olsa da siyasi parti kurulmamıştı.
- Bu farklı gruplar; Millî Mücadele'nin devam ettiği dönemde şahsi fikirlerini bir tarafa bırakarak birlikte hareket etmiş, Misakımillî hedefleri doğrultusunda vatanın kurtarılmasını öncelikli hedef olarak belirlemişlerdi.
- Atatürk cumhuriyetin ilk yıllarında çok partili yaşama geçiş için birçok kez önyak olmuştur. Çok partili yaşama geçiş denemeleri yapılmış olsa da cumhuriyet yönetimine yönelik isyan hareketleri nedeniyle kesintiye uğramıştır.
- Ülkemizde çok partili hayata kesin olarak geçiş, Atatürk'ün vefatından sonra olacaktır.

Ülkemizde;

- *Demokrasiyi geliştirerek milli egemenliği pekiştirmek*
- *Hükümet işlerinin denetlenmesini sağlamak (Muhalefet)*
- *Farklı fikir ve düşüncelerin temsil edilmesini sağlamak amacıyla siyasi partiler kurulmuştur.*

» Atatürk Dönemi'nde Kurulan Siyasi Partiler

Halk Fırkası - 9 Eylül 1923

- Yeni Türk Devleti'nin ilk siyasi partisidir. Mustafa Kemal tarafından kurulmuştur.
- Mecliste var olan Müdafaa-i Hukuk Grubu'ndaki 1. Grubun partiye dönüşmüş halidir.
- Cumhuriyetin ilanından sonra 10 Kasım 1924 tarihinde Cumhuriyet Halk Fırkası adını almıştır.
- Cumhuriyet dönemi inkılaplarını gerçekleştiren parti, 1950 yılına kadar iktidar partisi olarak ülkeyi yönetmiştir.

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası - 17 Kasım 1924

- Türkiye'nin ilk muhalefet partisidir. Milli Mücadele Dönemi'nin önemli isimleri olan Kazım Karabekir, Rauf Bey, Refet Bey, Ali Fuat Paşa ve Adnan Adıvar tarafından kurulmuştur.
- Cumhuriyeti benimseyen parti, ekonomide liberalizmi savunmuştur.
- "Dini ilkelere saygılıyız." prensibini benimseyen partiye zamanla eski rejim yanlıları sızmaya başladı. Doğuda çıkan Şeyh Sait İsyanı ile bağlantısı olduğu gerekçesiyle 1925 yılında kapatılmıştır.

Serbest Cumhuriyet Fırkası - 12 Ağustos 1930

- Mustafa Kemal'in önerisi üzerine Fethi Okyar tarafından kurulmuştur.
- 1929 Dünya Ekonomi Krizi sonrasında sağlam muhalefet ile iktidarın denetlenmesi amacıyla kurulan partidir.
- Ekonomide liberalizmi savunmuştur. Zamanla partiye eski rejim yanlıları girince, parti Fethi Okyar tarafından 17 Kasım 1930 tarihinde kapatılmıştır. Kapatıldıktan sonra İzmir'de Menemen (Kublay) Olayı yaşanmıştır.